

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор Державної установи
«Інститут всесвітньої історії
НАН України»
член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор**

А.І. Кудряченко

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ СВІТУ**

для здобувачів наукового ступеня доктор філософії

спеціальність

032 Історія та
археологія

**Ухвалено Вченою радою
ДУ «Інститут всесвітньої історії
НАН України»**

(протокол № 8 від 03.12.2020 р.)

Київ – 2021

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

Тематичний план

№	Назва теми	Розподіл годин			
		Лекційні	Семінар-ські	Самостій-на робота	Всього
1.	Предмет економічної історії	2		2	4
2.	Господарський розвиток в первісний період			4	4
3.	Економічний розвиток перших цивілізацій	2	2	3	7
4.	Господарство в період середньовіччя	2	2	2	6
5.	Господарський розвиток країн світу в період розкладу феодалізму і генезису індустріального суспільства	2	2	2	6
6.	Економічний розвиток провідних країн світу в ХІХ - на початку ХХ ст.	2	2	3	7
7.	Господарство світу в роки першої світової війни і міжвоєнний період	2		4	6
8.	Господарство світу в роки другої світової війни і післявоєнний період		2	4	6
9.	Особливості розвитку світової економіки в другій половині ХХ ст.	2	2	3	7
10.	Основні тенденції розвитку світового господарства наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.	2	2	3	7
	Разом	16	14	30	60

**Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач,
та програмні результати навчання
Економічна історія світу**

Компетентності, якими має володіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик/ кількість кредитів/ кафедра, що забезпечує
Загальні	<ul style="list-style-type: none"> - Уміння працювати з науковою літературою, знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел. - Знання іноземних мов. - Набуття елементарних комп'ютерних навичок, навичок дистанційної роботи. - Здатність працювати самостійно, вміння планувати та організовувати власну науково-дослідницьку діяльність. 	<p style="text-align: center;">Економічна історія світу</p> <p>2 кредити ЄКТС</p> <p>ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»</p>
Науково-дослідницькі	<ul style="list-style-type: none"> - Оволодіння дослідницькими навичками та вміннями, методологічним інструментарієм наукових досліджень. - Здатність аналізувати набуті знання та використовувати їх для системного наукового пошуку. - Здатність генерувати нові ідеї, аргументувати власну дослідницьку позицію та визначати її місце у сучасному науковому дискурсі. - Вміння організовувати апробацію та публікацію результатів власних наукових досліджень. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Вміння аналізувати сучасні методологічні підходи до вирішення актуальних проблем економічної історії. 	
Професійні (фахові)	<ul style="list-style-type: none"> - Засвоєння основ базових знань з професії. - Наявність цілісних уявлень щодо ключових тенденцій та етапів розвитку сучасної світової історіографії. - Вміння складати історіографічні огляди та аналізувати стан наукової розробки досліджуваної проблеми. - Вміння аналізувати особливості економічного розвитку окремих країн і регіонів світу із застосуванням історичного підходу. - Здатність на підставі аналізу та узагальнення прогнозувати економічний розвиток окремих країн та реально оцінювати майбутні перспективи світової економіки; аналізувати сучасні тенденції в економіці України. 	
Соціально-психологічні	<ul style="list-style-type: none"> - Навички роботи у науковому колективі, прищеплення культури міжособистісного діалогу та взаємодії. - Здатність спілкуватися з експертами з інших галузей науки. - Вміння визначати етичні наслідки власної професійної діяльності. 	

Анотація змісту нормативних та дисциплін вільного вибору

ППН2 Економічна історія світу

Мета навчальної дисципліни – дати глибинне і систематичне уявлення про розвиток світової економіки, проаналізувати загальні закономірності й тенденції економічного розвитку в історичній перспективі, особливості господарства окремих країн світу на різних етапах історичного розвитку, причинно-наслідкові зв'язки в економічних явищах та процесах.

Завдання дисципліни:

- розширити науковий світогляд аспірантів, поглибити їхні уявлення щодо закономірностей та концепцій становлення та розвитку світової економіки;
- висвітлити процес історичного розвитку суспільного виробництва, продуктивних сил і виробничих відносин у тих конкретних формах, в яких він проходив в окремих країнах у відповідні епохи;
- прищепити аспірантам історичний підхід до аналізу економічних явищ і процесів, що допомагає орієнтуватись в сучасних світових тенденціях;
- розширити базу теоретичних економічних знань у аспірантів як вихідної основи для формування навичок і вмінь дослідження практичних проблем сучасної економіки України;
- озброїти аспірантів знаннями, які потрібні їм для глибокого оволодіння основами історичних досліджень та написання дисертаційної роботи; створити логічну основу для підготовки висококваліфікованих кандидатів історичних наук.

Предмет дисципліни: господарство в історичному розвитку, економіка країн світу в сукупності та розмаїтості форм вияву на кожному конкретному історичному етапі – від найдавніших часів до сьогодення. Історія господарства України при цьому розглядається у світовому контексті.

В результаті вивчення дисципліни «Економічна історія світу» аспірант повинен знати:

- основні етапи розвитку світової економіки;
- особливості економічного розвитку окремих країн на певних етапах історії;
- принципи періодизації історичного та економічного розвитку провідних країн світу;
- хронологію основних економічних подій;
- причини та наслідки світових економічних явищ і процесів.

В результаті вивчення дисципліни «Економічна історія світу» аспірант повинен вміти:

- аналізувати особливості економічного розвитку окремих країн і регіонів світу із застосуванням історичного підходу;
- узагальнювати досвід господарського розвитку людства;
- на підставі аналізу та узагальнення прогнозувати економічний розвиток окремих країн та реально оцінювати майбутні перспективи світової економіки;
- аналізувати сучасні тенденції в економіці України.

Зміст дисципліни за темами

Тема 1. Предмет економічної історії

Економічна історія як самостійна наука. Предмет економічної історії. Роль економічної історії світу в системі економічних дисциплін. Економічна історія як джерело фактичного матеріалу для всіх економічних наук. Проблема періодизації економічної історії. Основні періодизації.

Тема 2. Господарський розвиток в первісний період

Характеристика матеріальної культури первісного суспільства. Основні риси первісного періоду. Кам'яний, бронзовий та ранній залізний віки: особливості господарства.

Господарство України в первісний період. Трипільська культура. Значення трипільської культури для історії України.

Тема 3. Економічний розвиток перших цивілізацій

Давні цивілізації. Два типи господарської організації: східне та античне рабство. Загальні риси та особливості.

Східне рабство. Стародавній Єгипет. Важливі галузі господарства. Зрошувальна система землеробства. Межиріччя (Месопотамія). Шумер. Вавілонське царство. Стародавня Індія і Китай. Особливості східного рабства. Античне рабство. Стародавня Греція. Історія рабовласництва. Спарта. Афінівська рабовласницька демократична держава. Колонізація як важливий фактор економічного життя Стародавньої Греції.

Античне рабство. Стародавній Рим. Три етапи розвитку: царський, республіканський, імператорський. Економічні фактори піднесення і занепаду Риму і античної економічної системи.

Господарство скіфів. Скіфи – хлібороби, кочовики та царські скіфи. Грецькі колонії північного Причорномор'я. Боспорська держава.

Тема 4. Господарство в період середньовіччя

Феодалізм, або аграрне суспільство. Загальні ознаки феодалізму. Основні господарські форми: феодалський маєток; ремісничий цех; торгова гільдія.

Феодалізм в Західній Європі: три етапи розвитку. Матеріальні та духовні передумови формування феодалської економіки. Типи феодалського господарства. Системи землекористування феодалської Європи. Франція – класична модель феодалізму. Основні риси феодалської економіки Франції.

Становлення феодалської економіки в Росії. Помісна система. Соборне уложення 1649 р. Кріпосництво.

Економіка феодалського міста. Організація ремесел. Цехове виробництво: позаекономічний примус. Торгівля і кредит. Основні торговельні потоки. Виникнення торгово-банкільсько-лихварських фірм. Виникнення приховано капіталістичної промисловості.

Господарство українських земель в епоху середньовіччя. Східні слов'янські племена. Антська держава. Утворення державних формувань. Виникнення держави Київська Русь (882 р.). Господарство Київської Русі.

Тема 5. Господарський розвиток країн світу в період розкладу феодалізму і генезису індустріального суспільства

Великі географічні відкриття: економічні та політичні причини. Роль великих географічних відкриттів для розвитку економіки Європи. Інфляція. Революція цін та її роль у розкладі феодалізму та генезисі буржуазного суспільства. Початок колоніалізму як наслідок великих географічних відкриттів. Португальська та іспанська колоніальні імперії.

Основні аспекти розвитку господарства країн Західної Європи. Перехід від феодалського до індустріального суспільства. Мануфактура. Мануфактурне виробництво. Дві форми мануфактур: розсіяна і централізована. Формування ринка найманої праці. Капіталізація сільського господарства. Фермерські господарства. Радикальні зміни в організації світової торгівлі. Виникнення монопольних торговельних компаній.

Первісне нагромадження капіталу та його особливості в країнах Європи. Початок промисловості в Росії.

Господарство України в період розкладу феодалізму і генезису індустріального суспільства (XVI-XVIII ст.). Відміна та відновлення кріпацтва.

Тема 6. Економічний розвиток провідних країн світу в XIX - на початку XX ст.

Промисловий переворот: перехід від мануфактури з її ручною ремісничою технікою до крупного машинного фабрично-заводського виробництва. Передумови, технічні та соціальні наслідки промислового перевороту, особливості його протікання у провідних європейських країнах.

Індустріальний розвиток суспільства як наслідок промислового перевороту. Процес створення крупного машинного виробництва у всіх галузях господарства. Три типи промислово розвинутих країн в залежності від темпів зростання промислового виробництва: американський (з відносно високими), німецький (із середніми) і англійський (з відносно низькими) темпами.

Втрата Англією свого провідного місця серед розвинутих країн світу. Вихід США і Німеччини у світові лідери. Закінчення періоду «євроцентризму».

Монополізація економіки. Акціонерна колективна власність. Концентрація виробництва і централізація капіталу. Зрощування банківського та промислового капіталів. Формування фінансової олігархії. Форми монополістичних об'єднань: трести (США, Німеччина), картелі і синдикати (Німеччина, Франція).

Особливості розвитку сільськогосподарського виробництва в індустріальному суспільстві. Аграрна криза 1875-1896 рр. та її роль в прискоренні переходу сільського господарства на індустріальну основу.

Зовнішньоекономічні зв'язки в індустріальному суспільстві. Передумови формування світового господарства. Утворення колоніальних володінь. Міжнародні міграційні процеси.

Господарство України в XIX – на початку XX ст. Завершення промислового перевороту та індустріалізація. Селянські реформи та розвиток сільського господарства в 60-х рр. XIX – на початку XX ст. Скасування кріпосного права. Столипінська аграрна реформа. Характеристика внутрішньої та зовнішньої торгівлі.

Тема 7. Господарство світу в роки першої світової війни і міжвоєнний період

Перша світова війна (1914 р.). Антанта – Англія, Франція і Росія. Троїстий Союз – Німеччина, Австро-Угорщина, Італія. Затяжний характер війни. Необхідність перебудови економіки на воєнні рейки. Економічні зміни в господарстві воюючих держав.

Причини та наслідки повоєнної кризи у провідних країнах світу: Німеччині; Франції; Англії; США. Плани Ч. Дауеса та О. Юнга, їх сутність і мета.

Вплив першої світової війни на господарство України. Деструктивні процеси в господарстві. Старіння основного капіталу як наслідок мілітаризації промисловості. Господарство України в 1917-1921 рр.

Характерні риси розвитку господарства провідних країн світу в 20-х рр. XX ст. Структурні зрушення в промисловості – поява нових галузей (автомобільна, літакобудування, хімічна, електротехнічна та ін.). Великі досягнення в організації, плануванні, автоматизації та механізації виробництва. Конвеєрна система. Система Тейлора. Концентрація

виробництва: зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції. Модернізація промисловості. Фермерська організація сільського господарства. Концентрація промисловості і банків.

Світова економічна криза 1929-1933 рр. Причини кризи. Особливості кризи та її наслідки для провідних країн світу. «Велика депресія». Шляхи виходу з кризи. «Новий курс» Ф. Д. Рузвельта.

Господарство розвинених країн світу у 30-х рр. ХХ ст. Завершальна стадія індустріального розвитку. Початок державного регулювання економіки.

Нова економічна політика (НЕП) та її здійснення в Україні. Господарство СРСР в умовах формування і зміцнення командно-адміністративної системи (1929-1941 рр.). Індустріалізація і колективізація. Економічне становище західноукраїнських земель у міжвоєнний період.

Тема 8. Господарство світу в роки другої світової війни і післявоєнний період

Друга світова війна (1 вересня 1939 р.). Причини другої світової війни. Господарство розвинених країн світу в роки другої світової війни. Господарство України в роки другої світової війни. Україна – прифронтна матеріально-технічна база армії.

Економічні наслідки другої світової війни. Відмінності другої світової війни від першої. Зміни в Східній Європі як головний соціально-економічний наслідок другої світової війни. Виникнення світової соціалістичної системи.

Післявоєнна відбудова економік розвинених європейських країн. «План Маршалла». Основні особливості та закономірності господарського розвитку країн світу у післявоєнний період.

Розвиток господарства України у післявоєнний період. Промисловий потенціал України. Структура народного господарства УРСР.

Тема 9. Особливості розвитку світової економіки в другій половині ХХ ст.

Економічний зміст «холодної війни». Завершення гонки озброєнь і «холодної війни».

Науково-технічна революція та її економічні наслідки.

Соціально-економічні наслідки розпаду колоніальної системи. Виникнення «третього світу».

Новий етап розвитку міжнародних економічних відносин. Поглиблення міжнародного поділу праці. Зміни в географічному розподілі та товарній структурі зовнішньої торгівлі. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ) (1947 р.). Рада Економічної Взаємодопомоги (РЕВ) (1949-1991 рр.). Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ) (1960 р.).

Регулювання світового господарства. Заснування Організації об'єднаних націй (ООН) (1945 р.) та її інституцій. Міжнародні економічні організації: Міжнародний валютний фонд (МВФ) (1946 р.), Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (1944 р.), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Міжнародна асоціація розвитку (МАР).

Початок інтеграційних процесів в Європі. 1951 р. – Європейське об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС). 1957 р. – Європейське Економічне Співтовариство (ЄЕС) та Європейське Співтовариство з Атомної енергії (Євроатом). «Спільний ринок».

Новий етап європейської інтеграції. Маастрихтська Угода (1992 р.) Утворення Європейського Союзу (ЄС). Проблеми подальшого розвитку ЄС та його розширення.

Початок 1970-х рр.: зсув до триполюсної структури світу – три складові центри ділової активності: США, ЄС, Японія.

Нові індустріальні країни. Причини ефективного економічного розвитку. Економічні стратегії. ОПЕК (1960 р.) – міжнародна організація країн-експортерів нафти.

Енергетична криза 70-х рр. ХХ ст. Зміни в характері міжнародної торгівлі. Вдосконалення фінансово-кредитної системи. Злиття банків і концентрація капіталів. Проблеми конверсії виробництва.

Сутність та складові сталого розвитку. Зміни в екологічній політиці. Націоналізація економіки. Модернізація. Індикативне планування. Приватизація. Демократизація держави і соціального життя. «Економічне диво» (Німеччина і Японія).

Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи. Формування основ ринкового господарства в Україні (90-ті рр. ХХ ст.)

Тема 10. Основні тенденції розвитку світового господарства наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Поняття глобалізації та глобалізму. Ознаки та характерні риси глобалізації як суспільно-економічного процесу. Глобалізація як багаторівнева, ієрархічна система. Позитивні та негативні наслідки глобалізації для країн світу. Основні етапи економічної глобалізації.

Глобальна системна криза як закономірний наслідок глобалізації. Загальна характеристика світової економічної кризи 2008-2010 рр. Причини та наслідки кризи для країн світу. Форми державного регулювання економіки. Транснаціональні корпорації.

Основні тенденції економічного розвитку провідних країн світу на постіндустріальному етапі. Проблема деіндустріалізації.

Зміни в економіках країн заходу та сходу на початку ХХІ ст. Сучасні тенденції світової економіки: кардинальні зрушення центру економічної активності в бік країн і ринків, що розвиваються, таких як Китай; прискорене

поширення і економічний вплив технологій; стрімке старіння населення Землі; зростанні взаємозалежності світу завдяки потокам торгівлі, капіталу, людей та інформації.

Розвиток країн світу за умов інформаційно-технологічної революції кінця ХХ – початку ХХІ ст. Зростання ролі інформації та знань як основного ресурсу господарської діяльності. Зміна структури виробництва та структури зайнятості як найголовніший результат інформаційно-технологічної революції. «Економіка послуг». Четверта промислова революція: ознаки, тенденції, наслідки для держав, економік та людей.

Поглиблення міжнародної економічної інтеграції. Особливості, проблеми та перспективи євроінтеграційних процесів. Євроскептицизм. Брекзит.

Пандемія COVID-19 та її наслідки для світової економіки.

Стратегічні складові економічного розвитку України наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. Потенціал економічного розвитку України. Інноваційно-інвестиційний вектор українських реформ. Роль держави в довгостроковому економічному зростанні. Україна в системі європейських та євразійських процесів інтеграції. Участь у СОТ, ЄС, ЄП.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

А) Основна:

1. Гловели Г. Д. Экономическая история. Г. Д. Гловели. М.: Издательство Юрайт, 2017. – 719 с. [Электронный ресурс]. URL: https://www.biblio-online.ru/viewer/ekonomicheskaya-istoriya-396723#pa_ge/1.
2. Історія економіки та економічної думки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ С.В.Степаненко, В.М.Фещенко, С.Н.Антонюк, Н.О.Тимочко та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 248 с.
3. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / [С.В.Степаненко, С.Н.Антонюк, В.М.Фещенко, Н.О.Тимочко] ; за ред. проф. С.В.Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
4. История мировой экономики: учебник / под ред. Г.Б. Поляка, А.Н. Марковой. – 3-е изд., стереотип. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2015. – 671 с.[Электронный ресурс]. – URL: http://biblioclub.ru/index.php?page=book_view_red&book_id=115164
5. Калина А. Економічна історія: Навч. посіб. для дистанц. навч. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». Інститут дистанційного навчання. – К. : Університет «Україна», 2007. – 246 с.
6. Конотопов М. В. Экономическая история с древнейших времен до наших дней / М. В. Конотопов, С. И. Сметанин, А. В. Тебекин. – 12-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательство Юрайт, 2017. – 640 с.
7. Краус Н.М. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 504 с.

8. Лановик Б. Д., Матисякевич З. М., Матейко Р. М. Економічна історія України і світу: Підручник / Б. Лановик, З. Матисякевич, Р. Матейко; За ред. Б.Д. Лановика. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К.: Вікар», 2006. – 495 с.

9. Левицький В. О. Історія економіки та економічної думки: Навчальний посібник / В. О. Левицький. – Тернопіль: «Видавництво Астон». – 2010 р. – 172 с.

10. Мацелюх Н. П., Максименко І.А., Бурдейний І. М., Теліщук М. М. Економічна теорія: історія економіки та економічної думки, політична економія, мікроекономіка, макроекономіка: Навчальний посібник. 2-ге видання, доп. і перероб. – Чернівці: «Прут», 2012. – 552 с.

11. Проскурин П.В. История экономики и индустриальной цивилизации: учеб пособие / П. В. Проскурин. – изд. 2-е, доп и перераб. – К. : КНЕУ, 2008. – 396 с.

12. Рибаківа Т.В. Економічна історія: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Сімферополь. : УЕУ, 2005. - 106 с. *(електронний варіант)*

13. Теліщук М. Економічна історія: навч. посіб. / Державна податкова адміністрація України; Національний ун-т держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2006. – 458с.

14. Тимошина Т.М. Экономическая история зарубежных стран.: уч.пособие / под ред. проф. М.Н. Чепурина. – 10-е изд., перераб. и доп. – М.: Юстицинформ, 2016.

15. Толмачева Р.П. Экономическая история / Р. П.Толмачева. – 6-е изд., перераб. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К^о», 2018.

16. Ходзінський К. Г. Економічна історія України та провідних країн світу : навч. посіб. / К. Г. Ходзінський, П. П. Мазурок. – 2-ге вид., випр. – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 152 с.

17. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки. Сучасні економічні теорії. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.

18. Экономическая история. Под ред. Г.Б. Поляка. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2016. – 503 с.

19. Юхименко П. Економічна історія: Навч. посібник// П. Юхименко. — 2. вид., стер. – К. : Вікар, 2006. — 341с.

Б) Додаткова

1. Агапова И. И. История экономики. – М.: Магистр: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 176 с. [Электронный ресурс]: URL: <http://znanium.com/bookread.php?book=395629>

2. Аллен Р. Глобальная экономическая история: краткое введение. – М.: Издательство Института Гайдара, 2013. – 224 с.

3. Басовский Л.Е. История экономики. – М.: НИЦ Инфра-М, 2013. – 375 с. [Электронный ресурс]: URL: <http://znanium.com/bookread.php?book=373048>

4. Бауэр Сьюзен Уайс. История Древнего мира: от истоков цивилизации до падения Рима / Сьюзен Уайс Бауэр; пер.с англ. – М.: АСТ, 2014. – 988 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
5. Бауэр Сьюзен Уайс. История Средневекового мира: От Константина до первых Крестовых походов / Сьюзен Уайс Бауэр; пер.с англ. – М.: АСТ, 2015. – 990 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
6. Бор М. З. История мировой экономики. М. : Дело и сервис, 1998.
7. Борецкий-Бергфельд Н.П. История Венгрии в Средние века и Новое время / Н.П.Борецкий-Бергфельд; изд.2-е. – М.: ЛЕНАНД, 2015. – 203 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
8. Борецкий-Бергфельд Н.П. Колониальная история западноевропейских стран / Н.П.Борецкий-Бергфельд; изд.2-е. – М.: ЛЕНАНД, 2015. – 248 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
9. Буровский А.М. Европейская цивилизация. 5000 лет в одном томе / А.М.Буровский. – М.: Яуза-каталог, 2014. – 752 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
10. Васильев Л.С. Всеобщая история. В 6-ти томах / Л.С.Васильев. - 2-е изд.перер.и доп. – М.: КДУ, 2015. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
Том 1.: Древний Восток и Античность. – 518 с.
Том 2.: Восток и Запад в Средние века. – 538 с.
Том 3.: От Средних веков к Новому времени (XVI-XVIII вв.). – 606 с.
Том 4.: Новое время (XIX в.) . – 679 с.
Том 5.; От Нового времени к современности. – 680 с.
Том 6.: Современность и глобальные проблемы человечества. – 714 с.
11. Васильев Л.С. История Востока. В 2-х томах / Л.С.Васильев. – 6-е изд.перераб.и доп. – М.: Изд-во Юрайт, 2014. – Том 1. – 2014. – 722 с. – Том 2. – 2014. – 788 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
12. Всемирная история / Под ред. Г.В.Поляка, А.Н.Марковой; 3-е изд., перер.и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2015. – 887 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
13. Гладун О. М. Нариси з демографічної історії України ХХ століття / НАН України. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи. – К., 2018. – 224 с.
14. Глобализация и международная экономическая интеграция / Под ред.проф. В.С.Сизова; ВСЭИ. – М.: Магистр: ИНФРА, 2015. – 320с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
15. Камерон Р. Краткая экономическая история мира: От палеолита до наших дней. – М.: РОССПЭН, 2001. – 544 с.
16. Кембриджская экономическая история Европы Нового и Новейшего времени. Т. 1: 1700 – 1870. / Под ред. Стивена Бродберри, Кевина О'Рурка. – М.: Издательство Института Гайдара, 2012. – 464 с.
17. Кембриджская экономическая история Европы Нового и Новейшего времени. Т. 2: 1870 – наши дни. / Под ред. Стивена Бродберри, Кевина О'Рурка. – М.: Издательство Института Гайдара, 2013. – 624 с.

18. Къеза Джульетто Глобальная матрица / Джульетто Къеза, Пино Кабрас. – М.: Трибуна, 2013. – 256 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
19. Левицкий Г. Великое княжество Литовское / Г.Левицкий. – М.: Изд-во «Ломоносов». 2015. – 248с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
20. Млечин Л. Великая война не окончена. Итоги Первой Мировой / Л.М.Млечин. – М.: ЗАО изд-во Центрполиграф, 2015. – 415с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
21. М'якотін В. О. Революція та еміграція / Відп. ред.: Г. В. Папакін; Ред. кол.: О. О. Маврін, О. О. Новікова, З. П. Борисюк; Упоряд. О. О. Новікова. – К., 2017. – 116 с.
22. Норвич Джон. История Византии / Джон Норвич; пер.с англ. – М.: АСТ, 2014. – 542 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
23. Носовский Г.В. Как было на самом деле. Реконструкция подлинной истории / Г.В.Носовский; А.Т.Фоменко. – М.: АСТ, 2014. – 767 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
24. Пискорский В.К. История Испании и Португалии: От падения Римской империи до начала XX века / В.К.Пискорский. – изд. 4-е. – М.: ЛЕНАНД, 2015. – 288 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
25. Строганов А.И. Латинская Америка: страницы истории XX века / А.И.Строганов. – М.: ЛИБРОКОМ, 2015. – 168 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
26. Толмачева, Р. П. Практикум по экономической истории [Электронный ресурс] / Р. П. Толмачева. – 4-е изд. – М.: Дашков и К, 2013. – 204 с. [Электронный ресурс]: URL: <http://znanium.com/bookread.php?book=430324>
27. Уроки Второй мировой. Восток и Запад. Как пожать плоды Победы / А.Проханов, М.Делягин, Л.Ивашов и др. – М.: Книжный мир, 2015. – 320с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
28. Фортунатов В.В. История мировых цивилизаций /В.В.Фортунатов. – СПб.: Питер, 2014. – 528 с. *(у бібліотечному фонді Інституту)*
29. Экономическая история: взгляд из XXI века: сб. науч. трудов / под ред. И.Н. Шапкина; Финуниверситет, Каф. экономич. истории.— М.: Финуниверситет, 2012.
30. Экономическая история: хрестоматия. М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007.
31. Яковец Ю.В. История цивилизаций: Учебное пособие. – 2-е изд., перер. и доп. – М.: Гуманитарный. изд. центр «Владос», 1997. – 352 с.